

A 100 éves dr. MÓCZÁR LÁSZLÓ professzor úr köszöntése és szakmai életútjának ismertetése

TANÁCS LAJOS

Szegedi Tudományegyetem, Mezőgazdasági Kar,
Növénytudományi és Környezetvédelmi Intézet, 6800 Hódmezővásárhely, Andrassy út 15.
E-mail: tanacs@mgk.u-szeged.hu

MÓCZÁR LÁSZLÓ Kiskunfélegyházán, 1914. december 10-én született. Édesapja, MÓCZÁR MIKLÓS 1909-től a Kassai Tanítóképző Intézetben állattan–növénytan–kémia–ásványtan–természettan szakcsoportok tanára volt. Az I. világháború kezdetén a Bártfa felől hazánkba betörő orosz csapatok miatt szülei és testvéreivel együtt Kiskunfélegyházára menekültek. A veszély elmúltával a család ismét visszatért Kassára, de a trianoni békediktátum miatt 1919-ben ismét menekülésre kényszerült. Édesapja ezt követően Kiskunfélegyházán a Tanítóképzőben oktatott, majd 1930-ban kinevezték az újonnan épült Jászberényi Tanítóképző Intézet igazgatójává. Az említett előzmények következtében MÓCZÁR LÁSZLÓ a kiskunfélegyházi gimnáziumi évek után 1933-ban Jászberényben érettségizett. Egyetemi tanulmányait Budapesten a Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte, ahol állattan és ásványtan–földrajz szaktárgyakból 1937. június 7-én doktori diplomát, 1938 októberében pedig természetrajz és földrajz szaktárgyakból középiskolai tanári oklevelet, míg 1939-ben Szegeden tanítóképző-intézeti tanári diplomát szerzett. 1937. október 1-étől Budapesten az Országos Természettudományi Múzeum Állattárában egy éven át próbaszolgálatos tisztviselőjelöltként majd önkéntes munkaerőként dolgozott, amikor 1939-ben kétéves tényleges katonai szolgálatra behívták. Mindössze hat hetes alapképzés után, tűzerként részt vett Kárpátalja, Erdély és a Délvidék visszafoglalásában. A harcok során szerzett érdemeiért – a Felvidéki, Erdélyi és a Délvidéki Emlékérem mellett – Dandárparancsnoki Dicséretben részesült. 1940. október hónapban tartalékos állományba helyezték. 1941-ben először Budapesten, majd még ugyanabban az évben Kolozsvárott vállalt tanítóképző-intézeti tanári állást, ahol rövidesen ki is nevezték rendes tanárrá. 1942-től 1945-ig c. adjunktusként részt vett a kolozsvári I. Ferenc József Tudományegyetem Matematikai és Természettudományi Karán, HANKÓ BÉLA professzor tanszékén, ÓRÓSI PÁL ZOLTÁN docens mellett az egyetemi oktatásban. Közben ismételt behívták katonának, és hadifogsággal együtt 50 hónap katonai szolgálat után, 1946 közepén tartalékos hadnagyként leszerelték. A második világháború csendesebb időszakai közben volt alkalma hártácsszárnyúak viselkedésére vonatkozó megfigyelésekre, és egyes eredményei meg is jelentek. 1944. év őszén került vissza Budapestre a Múzeum hártácsszárnyú gyűjteményébe.

1946 őszén megnősült, 3 gyermeket nevelt fel, és azóta 9 unokával és 20 dédunokával gyarapodott a család.

1950-ben Magyarország rovarainak biológiája témaköréből magántanári képesítést szerzett. 1951-ben egy évre, a „szombati kutatónap” biztosításával, áthelyezték a Múzeumok és a Műemlékek Országos Központjába, majd a Művelődési Minisztériumba, ahol feladata volt az állattani kutatások és a muzeológia zoológiai területének országos irányítása, valamint a természettudományi kiállítások szervezése. 1952-ben a Magyar Tudományos Akadémiától megkapta a biológiai tudományok kandidátusa tudományos fokozatot. Ismételt kérésére négy év után visszaengedték kutatói pályára, de politikai magatartása miatt csak vidékre, a Pécsi Janus Pannonius Múzeumba. 1956. december 1-én, rehabilitáció útján helyezték vissza Budapestre a Természettudományi Múzeumba.

1. ábra. MÓCZÁR LÁSZLÓ családtagjai körében a 100. születésnapját ünneplő Állattani Szakosztály ülésen, 2014. november 28-án (balról jobbra: MÓCZÁR ISTVÁN, HESZ ÁRPÁDNÉ SINKÓ MÁRTA, MÓCZÁR KLÁRI, MÓCZÁR LÁSZLÓ, MÓCZÁR KATALIN és CSÉPÁNYI BALÁZS LÓRÁNT).

Figure 1. LÁSZLÓ MÓCZÁR with his family at the meeting of the Zoological Section celebrating his 100th birthday, on 28th November, 2014 (from left to right: ISTVÁN MÓCZÁR, MÁRTA SINKÓ, KLÁRI MÓCZÁR, LÁSZLÓ MÓCZÁR, KATALIN MÓCZÁR and BALÁZS LÓRÁNT CSÉPÁNYI).

A MTA Martonvásári Kutatóintézet felkérésére végzett „Méhalkatú rovarok szerepe a lucernásainkban” c. nagydoktori értekezés megvédése után, 1961-ben lett a biológia tudományok doktora. 1969-ben nevezték ki a Szegedi József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karán az Állatszervezettani és Állatrendszertani Tanszék tanszékvezető professzorává. Itt bevezette a rovartan, s részben az állatszerveztan korszerű audiovizuális oktatását, valamint a cönológiai-ökológiai kutatásokat. Nemzetközi hírű előadók közreműködésével (SZELÉNYI GUSZTÁV, JERMY TIBOR, SZALAY-MARZSÓ LÁSZLÓ, NAGY BARNABÁS) beindította a növényvédelmi állattan speciálkollégiumot, ezzel is színesítve az ento-

mológiai oktatást. E diszciplína kötelező stúdium volt szakdolgozatos hallgatói és doktoranduszai számára. Az 1970-es években megszervezte, és munkatársaival Bugacon beindította az ökológiai kutatóállomást. 45 évi aktív szolgálat után 1982. december 15-én vonult nyugdíjba.

Kutatási területei: A Kárpát-medence földrajzi egység hártványasszárnyúinak (Hymenoptera) – elsősorban a fullánkcsok (Aculeata) – faunisztikai, állatföldrajzi, taxonómiai feldolgozása, három alcsalád (Cleptinae, Ceropalinae, Mesitiinae) világrevíziója, továbbá a hazai fullánkcsok etológiájának, a társas életmód kialakulásának tanulmányozása. Rendszeresen részt vett faunafeltárásokban: 1937-ben a DUDICH ENDRE professzor vezette Kőszegi-hegyek kutatásában, már ezt megelőzően Kassa és Jászberény környékén is, a Természettudományi Múzeum által 1943-ban Erdélyben, Bugacon, a Balaton déli részén szervezett gyűjtésekben. A későbbiekben részt vett majdnem mindegyik Nemzeti Park faunakutatásaiban: Bátorligeten (1953, 1996), a Kiskunságban (1979, 1985), a Hortobágyon (1983), a Bükk hegységben (1996), Aggteleken (1999), továbbá 1954–56-ban a Mecsekben és az ország egyéb területein. Ezen kívül kutató- és gyűjtőúton volt 1972-ben Pápua Új-Guineában.

Megszervezte az 1896-ban kiadott *Magyar Birodalom Állatvilága* c. munka kiegészítésére a *Catalogus Hymenopterorum* I–XXVI. publikációsorozatot, amelyek a Kárpát-medencében kimutatott különböző családok vagy genuszok teljes faunisztikai és fenológiai listáját ismertették.

1938-tól 1948-ig a Természettudományi Múzeumban meglévő gazdag anyag alapján a Kárpát-medence új, a pannon-biogeográfiai régióra vonatkozó állatföldrajzi térképét közölte állat-, növényföldrajzi és ökológiai szempontok figyelembe vételével, ami 1967-ben RADÓ: *Magyarország Nemzeti Atlaszában* is megjelent.

Taxonómiai vizsgálatai során 240 dolgozatban 298 tudományra új fajt, több genuszt és szubgenuszt írt le. Számos, hazánkra nézve is új faj ismertetésén kívül téves fajértelmezéseket tisztázott, újabb határozókulcsokat tett közzé, gynandromorph példányokat ismertett.

A *Magyarország Állatvilága* című akadémiai sorozatban a következő egységeket dolgozta fel: Pompiloidea (1956), Sphecoidea II. rész (1959), Chrysidoidea (1967), Ichneumonidea IV. rész (1969) (társszerző: BAJÁRI E.), Tenthredinoidea I. rész (1972) (társsz.: ZOMBORI L.), Vespoidea (1995). A Mesitiinae alcsalád világkatalógusát 1990-ben Washingtonban publikálta (GORDH & MÓCZÁR 1990). Több évtizeden át dolgozta fel az MTM Állattárának és a világ mintegy 50 nagyobb múzeumának típus- és egyéb, több ezer példányból álló értékes anyagát, a mongóliai, valamint KROMBEIN amerikai kutató ceyloni expedíciójának gyűjtését is.

Több tucatnyi publikációban közölte a Ceropalinae és a Cleptinae alcsaládok világrevízióját, világkatalógusát, így a duplumpéldányok által hazánk gyűjteménye is a világelsőjához került. A taxonómiai kutatásokat nagyban elősegítették az egyes kongresszusokon – Bécs (1960), London (1964), Moszkva (1968), Canberra (1972), Kyoto (1980) – tartott előadásai, kapcsolatteremtései és a külföldi könyvtárakból hazahozott cikkeknek a másolatai. Magyar állami ösztöndíjjal volt Bécsben, Prágában (1943), Lengyelországban (Varsó, Olsztyn, Krakkóban) (1961), Berlinben (1965, 1976, 1980), Lunz am See-ben (1965), Ro-

mániában (Bukarest, Agigea) (1968), Egyiptomban (1975), Leningrádban (1977) és Spanyolországban (1978). Német (DAAD) ösztöndíjjal dolgozott Münchenben és Bonnban, a gyűjteményeket és a könyvtárak anyagát tanulmányozta Hollandiában (1970). A Naturhistorisches Museum (Bécs) meghívására Oberurglban, az innsbrucki egyetem kutatóbázisán két hétig (1976) dolgozott. Részben támogatással járt Európa legtöbb múzeumában, úgy mint Linz (1960, 1965, 1973), Lengyelország (1961, 1981), Zürich (1970), Bulgária (1979), Koppenhága és Skandinávia (1982). Magánúton utazott Washingtonba, New Yorkba, Ann Arborba és Ottawába (1978), míg szakmai úton vett részt és dolgozott Delhi-ben, Kyotóban, Tokióban, Oszakában és Hirosimában (1980).

A cönológiai-ökológiai kutatások közül a Martonvásáron lévő akadémiai kutatóintézet felkérésére három éven át tartó és munkatársakkal végzett adatfelmérés után kimutatta, hogy a hazai maglucernásokat túlnyomó részben három domináns vadméhfaj porozza be. A lucerna maghozam nemzetgazdasági jelentősége miatt a domináns fajok betelepítése és elszaporítása érdekében új módszereket dolgozott ki. Az eredmények publikálása után Közép-Európában számos hasonló kutatást indítottak el, és meghívták Egyiptomba (1975) is.

Az 1970-es években megszervezte, és munkatársaival Bugacon beindította az ökológiai kutatóállomást. Meghonosította és módosította a repülő rovarok automatikus gyűjtésére alkalmas „Malaise-csapdát” és a Tirolból importált, a talajban kifejlődő, s onnan eltávozó rovarok egzakt felmérésére alkalmas speciális négyzetes borító rovarcsapdát.

Etológiai jellegű kutatásainak kiemelkedő eredményei a magányos életű darazsak viselkedésével kapcsolatos közlemények, a rovarok reflex-cselekménysorozatának, a kulcsingerek szerepének feltárása. Foglalkozott a tihanyi löszfal rovargyűjtésének korszerű módszerekkel való felmérésével. Ezzel összefüggésben különösen érdekelte a magányos életből a társas életbe való fejlődés egyes okainak a feltárása.

Muzeológiai tevékenysége. STOHL GÁBOR munkatársával több éven át rendezte a felhalmozódott kis dobozokban tárolt vegyes anyagok tömegét. Biztosította a külföldi kutatók által vizsgálatra kért anyagok kölcsönzését. A több százézes gyűjteményben bevezette a típusleltár jegyzékét, folytatta az óriási anyagból elkülönített Kárpát-medencei és a világgyűjtemények felállítását. 1950-ben megszervezte és elindította a múzeumi preparátorképző tanfolyamot. Létrehozta a Természettudományi Múzeum Állattárában a Fotóarchívumot, és AMBRUS BÉLÁVAL új típusú gubacsgyűjteményt hozott létre. Összeállította az 1897–1953 közötti évek *Magyar Hymenoptera Irodalom* jegyzékét. 1972-ben kiadta az új *Catalogus Hymenopterorum* négyzethálós lelőhelyjegyzékét szlovák, ukrán és szerb társszerzők és lektorok közreműködésével az eredeti régi, és a trianoni diktátum után sok félreértésre okot adó megváltozott új helységnevekkel.

Etológiai kutatások. MÓCZÁR LÁSZLÓ legtöbbet a magányos redősszárnyúdarazsak (Eumeninae) közül a Tihanyi-félsziget a löszfalain csoportosan élő óriás kürtősdarázs (*Paragymnomerus spiricornis* (SPINOLA, 1808)) viselkedésmódjával, fészeképítési szokásaival és ivadékgondozásával foglalkozott. Megfigyeléseit ugyanakkor más fajokra is kiterjesztette. Megfigyelte és igazolta a hazánkban szintén nagyon ritka nagy smaragdfémdarázs (*Stilbum cyanurum* (FORSTER, 1771)) élősködését a gyakori lopódarázs (*Sceliphron*

destillatorium (ILLIGER, 1807)) fészében. A vizsgálat eredményeit a Washingtonban megjelent *The Chrysidoid Wasps of the World* c. munka is részletesen idézi (KIMSEY & BOHART 1990). Az összes 240 tudományos dolgozata közül 49 etológiai témájú.

Zoológiai ismeretterjesztő tevékenysége. E munkássága szorosan összefügg a muzeológiai és egyetemi oktatói tevékenységével. Összesen 255 rovarfaj témájú ismeretterjesztő cikket közölt, saját fényképekkel gazdagon illusztrálva. Pályafutása során több mint 500 vetített képes, hangszalagos előadást tartott, többségében vidéken. Tankönyvekkel együtt 16 könyve jelent meg. Legjelentősebb munkája az első magyar nyelvű *Állathatározó I-II.* szerkesztése és megírása 22 társszerző közreműködésével 1600 oldalon, benne saját fejezeteinek a közlésével. Az I. kötetben a határozókulcsok szövegei szerepelnek, míg a II. kötet az eligazodást és a felismerést segíti elő 700 rajz segítségével. A munka ezért egyedülálló, mert egyetlen könyvben egyesíti a közép-európai állatvilág leggyakoribb, csaknem 6000 képviselőjének a megismerését, az egysejtűektől az emlősökig. A könyv sikerét további – szakemberekkel átdolgozott, és színes fényképekkel is bővített – II. és III. kiadása (1969, 1984) bizonyítja. Fényképekkel bőven illusztrált további könyvei: *Rovarok közelről* (1957), *Állatok gyűjtése* (1962 szerk., társszerzőkkel), *Képes Állatvilág I-II.* kötet (1963), *Legyek, hangyák, méhek, darazsak* (1974 + 2., 3. kiadás), *Kis állathatározó* (1975, 1977, 200 000 példányban kinyomtatva), *Rovarbölcsők* (1987), *Rovarkalauz* (1990), *Rovarvilág* (2002). Az 1950-es évek elején több középiskolai és főiskolai tankönyv és segédkönyv társszerzője. A *Rovarvilág* CD-ROM (2003) lemezt 860 élő rovarokról készült fénykép színesíti. Emellett a társszerzőkkel egyetemben nagyon sok entomológus életrajzát közölte, részben fényképekkel illusztrálva.

Összegzőképpen 240 cikke, 10 tudományos jellegű könyve jelent meg. Legjelentősebb ilyen irányú munkája az első magyar nyelvű *Állathatározó I-II.* szerkesztésével, 22 társszerző közreműködésével, saját fejezeteivel 1950-ben készült el. Az *Állathatározó* átdolgozott, fényképekkel is bővített újabb kiadásai 1969, 1984-ben jelentek meg. Az 1950-es évek elején több középiskolai és főiskolai tankönyv és segédkönyv szerzője. A *Rovarvilág* CD lemezt 860 élő rovarról készült fénykép színesíti és 1250 magyar entomológus életrajza, sokak fényképe, egyesek hangja egészíti ki. A Magyar Rovartani Társaságnak 1938-óta tagja, majd v. alelnöke, s örökös választmányi tagja. A Fridvaldszky Emlékérem Arany fokozatának kitüntetettje (1975), a MBT Állattani Szakosztály titkára. Az Angol Rovartani Társaság tagja és az Osztrák Rovartani Társaság alapító tagja.

MÓCZÁR professzor úr tudományos munkásságát a hazai és a nemzetközi tudományos világ szakemberei 19 új faj esetében „*moczari*” elnevezéssel honorálták, illetve egy genuszt és egy szubgenuszt neveztek el róla.

A róla elnevezett taxonok: *Megaplectes moczari* GYÖRFI, 1942; *Halticoptera moczari* ERDŐS, 1952; *Chrysis moczari* LINSSENMAIER, 1959; *Moczarellus* WOLF, 1960 (új szubgenusz); *Hungarogryon moczari* SZABÓ J. B., 1966; *Ammophila moczari* TSUNEKI, 1967; *Cleptes moczari* LINSSENMAIER, 1968; *Mesitius moczari* NAGY C., 1968; *Bracon moczari* PAPP J., 1969; *Cerceris moczari* TSUNEKI, 1971; *Neochrysocharis moczari* SZELÉNYI, 1973; *Telenomus moczari* SZABÓ J. B., 1978; *Multogrammidium moczari* MIHÁLYI,

1979; *Conostigmus moczari* SZABÓ J. B., 1979; *Sybra moczari* BREUMING, 1981; *Cryptoplatycerus moczari* TRJAPIZIN, 1982; *Tiphia moczari* KROMBEIN, 1982; *Pondoros moczari* ARGAMAN, 1990; *Irenangelus moczari* WAHIS, 2004; *Dryinus moczari* OLMÍ, 1992. Különleges aktualitás, hogy DIEGO N. BARBOSA és CELSO O. AZEVEDO, a braziliai Espírito Santo-i Egyetem munkatársai a bogárolódarazsak (Bethyridae) egy új genuszát és faját írták le a közelmúltban (BARBOSA & AZEVEDO 2014). A *Moczariella centenaria* BARBOSA & AZEVEDO, 2014 névre keresztelt darazsfaj tisztelgés és születésnap köszöntése is egyben (erre utal a *centenaria* fajnév, melynek jelentése: százéves).

Tudományos társaságok tagsága és megbízatások: Magyar Rovartani Társaság (1937 óta, alelnöke 1964–1980 között, utána örökös választmányi tagja), Erdélyi Múzeumi Egyesület, Kolozsvár (1943–1945), Magyar Biológiai Társaság Állattani Szakosztály (1950–, Országos Választmány tag 1951–64 között, a szakosztály titkára 1958–62 között), MTA Zoológiai Szakbizottság (1951–54, 1970–73, 1980–85 között), Tudományos Ismeretterjesztő Társulat (1953–), TIT Központi Biológiai Szakosztály vezetőségi tag (1957–60 között), Tiszakutató Társaság Szeged (1970–1982 között), alelnöke (1969–79 között), tb. elnök (1980–82 között), *Acta Biologica Szegediensis* szerkesztésében való közreműködés (1970–82), *Indiai Zoológiai Akadémia*, Agra (1970–1978 között), *Polskie Towarzystwo Entomologiczne Warszawa-Wisla* (1974–1978), *Österreichische Entomologische Gesellschaft*, alapító tagja (1975–), *Royal Entomological Society London* (1989–), *Szent István Tudományos Akadémia* rendes tagja (2004–), *Societatea Zoologica* (Állattani Egyesület), Székelyudvarhely (2008).

Munkásságának értékelése, kitüntetései: A Móra Ferenc Kiadó a *Képes Állatvilág* könyvét „Szép magyar könyv és nívódíj” (1964) elismerésben részesítette. A TIT Országos Elnöksége elismerő oklevéllel (1964) és aranykoszorús jelvénnel (1979) tüntette ki. Elnyerte a Magyar Rovartani Társaság Frivaldszky Emlékérem arany fokozatát (1975), a Magyar Biológiai Társaság id. Entz Géza (1986), majd Gorka Sándor díját (1993). A József Attila Tudományegyetem oktató-nevelő munkájáért elismerő oklevelet (1979), míg az ELTE arany, gyémánt, vas, rubin, és platina oklevelet (1988–2012 között) adott át részére. Az Országos Hazafias Népfőrt „A környezet védelméért, fejlesztéséért” kitüntető jelvényt (1984) adományozta számára. Könyvkiadók, az Írószövetség és a Magyar Fotóművészek Szövetsége a *Rovarkalauz* könyvéért dicsőítő oklevelet (1991) nyújtott át részére. Baselben a *Symposium Internationale Entomofaunisticae Europae Centralis Ehrenmedaille*-al (1999) tüntette ki. A Szegedi Tudományegyetem, ahonnan nyugdíjba vonult, Klebelsberg Kunó-díj Emeritus fokozatában részesítette (2004. október 11.), majd december 20-án a *professor emeritus* címet adományozta számára hét évtizedes oktató, kutató és iskolateremtő tevékenységéért. A Magyar Természettudományi Múzeum több évtizedes múzeumi munkásságát a *Pro Studio et Fidei* Emlékéremmel (2004) ismerte el.

Egy igazi pedagógus tudományából másoknak is ad. Tanári-oktatói tevékenységére napjainkig jellemző a tanítványok, kollégák, a volt munkatársak szakmai életútjának folyamatos figyelemmel kísérése, valamint az erkölcsi, emberi és szakmai segítése. Egy igazi szakmai és mély baráti társaságot képezett e zoológus kollektíva Laci bácsival együtt. A tanítványok és kollégák a magánbeszélgetések során mindig hangsúlyozzák, hogy a Pro-

fesszor Úr, Laci bácsi szakmai megmérettetéseink alkalmával mindig szilárdan mellettünk állt. Tizennégy évi tanszékvezetői, egyetemi tanári pályafutása során 46 tanítványa egyetemi doktori, ezek közül 12 a későbbiekben tudományos fokozatot is szerzett. A tanítványok és a munkatársak közül az elmúlt időszakban hatan tanszékvezető egyetemi tanári, egy (dr. GASKÓ BÉLA) pedig a Szegedi Móra Ferenc Múzeumban főigazgató-helyettesi, illetve mb. múzeumigazgatói beosztást nyert el.

Az elmúlt években is – leszámítva az utolsó három évet – tudományosan aktívan tevékenykedett, és közösen publikált tanítványaival. A tudományos közéletben továbbra is aktívan részt vesz. 2013-ban felterjesztett egy kérvényt a Magyar Rovartani Társaság vezetősége elé, amelyben a földi poszméhet (*Bombus terrestris* (LINNAEUS, 1758)) javasolta a 2014-es év rovarának. Kérését a Társaság vezetősége örömmel el is fogadta.

Professzor Úrral közvetlen tanítványai és munkatársai szinte heti kapcsolatban voltunk és vagyunk napjainkban is. Oktatói, kutatói és ismeretterjesztő tevékenységében összegződött a múlt század első felének a dudichi és klebelsbergi szellemisége.

Irodalomjegyzék

- BARBOSA, D. N. & AZEVEDO, C. O. (2014): *Moczariella*, a bizarre new genus of Mesitiinae (Hymenoptera, Bethyridae) from Arab Peninsula. *Zootaxa* 3860(3): 291–297.
- GORDH, G. & MÓCZÁR, L. (1990): A catalog of the World Bethyridae (Hymenoptera: Aculeata). *Memoirs of the American Entomological Institute* 46: 1–364.
- KIMSEY, L. S. & BOHART, R. M. (1990): *The chrysidid wasps of the world*. Oxford University Press, 652 pp.
- TANÁCS, L. (2005): A 90 éves Dr. MÓCZÁR LÁSZLÓ köszöntése és szakmai életútja. *Rovarász Híradó* 38: 3–6.

**Celebration of Prof. dr. LÁSZLÓ MÓCZÁR's 100th birthday,
and a short summary of his activities**

LAJOS TANÁCS

University of Szeged, Faculty of Agriculture, Institute of Plant Sciences and
Environmental Protection, Andrásy út 15, H-6800 Hódmezővásárhely, Hungary.
E-mail: *tanacs@mgk.u-szeged.hu*

ÁLLATTANI KÖZLEMÉNYEK (2014) **99**(1–2): 61–68.

Abstract. Prof. dr. LÁSZLÓ MÓCZÁR, an eminent Hungarian researcher of aculeate Hymenoptera, celebrates his 100th birthday at 10th December 2014. Here a short overview is given about his biography, professional activities, publications, and about his outstanding work in communicating science for the public, in teaching, and in museology. As a summary, he published 240 research articles and 10 books. 298 taxa were described by him, and 21 taxa were named in honour of Prof. MÓCZÁR.